

KUINKA LENIN PARANTELI KOMINTERNIA »VASEMMISTOLAISUUDEN» LASTENTAUDISTA

Sivuja muistelmista

Kommunistisen Internationaalin perustaminen tapahtui hetkellä, jolloin oli korkeimmillaan se myrskyisä vallankumouksen nousuaalto, joka Lokakuun suuren sosialistisen vallankumouksen jälkeen levisi Eurooppaan ja johti useissa maissa jopa väliaikaiseen työväenvallan pystyttämiseen.

Vasta perustettujen kommunististen puolueiden riveissä vallitsi syvä vallankumouksellinen innostus. Monissa maissa nuorten kommunistipuolueiden jäsenistö ja johtajisto olivat valtaosaltaan entisiä vasemmistososialidemokraatteja. Monet olivat tutkineet jo vuosikausia Marxia ja Engelsiä ja pitivät itseään marxilaisina. Tämä marxilaisuus oli itse asiassa kuitenkin kirjoista opittua. Mutta nyt meissä eilisissä vasemmistososialidemokraateissa oli Venäjän proletariaatin voiton ja omassa maassamme vallitsevan vallankumouksellisen kriisikauden vaikutuksesta tapahtunut syvä (tietenkin kenessä syvä, kenessä vähemmän syvä) aatteellinen mullistus: meistä oli tullut määrätietoisia vallankumouksellisia, jotka taistelivat proletariaatin diktatuurin lipun alla. Se oli ratkaiseva askel siirtyessämme kommunismin leiriin.

Tämä ei merkinnyt kuitenkaan vielä sitä, että olisimme jo päässeet oikeille *leninism*in asenteille. Kaukana siitä. Paitsi sitä, että Kominternin alkuvuosina ei käsitetty kyllin selvästi Leninin oppia puolueesta ja talonpoikaiskysymyksestä, monet meistä olivat ilmeisen taipuvaisia yltiövallankumouksellisuuteen ja kykenemättömiä määrittelemään oikein puolueen välttämättömät tehtävät ja työmenetelmät objektiivisten mahdollisuuksien tervejärkisen arvioinnin pohjalta.

Sellainen poliittinen tendenssi oli Leninistä »vasemmistolaisuus»-tautia.

Vladimir Iljitšin tarkkanäköinen katse erotti ihmeteltävän selvästi vallankumousviehtymyksen vaarallisuuden.

»Oikeaa vallankumousmiestä uhkaava suurin vaara — ehkäpä ainoakin vaara — on yltiövallankumouksellisuus, sen unohtaminen, missä rajoissa ja oloissa on sopivaa ja hyödyllistä soveltaa vallankumouksellisia menetelmiä. Oikeat vallankumousmiehet ovat taitaneet niskansa useimmiten silloin, kun ovat ryhtyneet käyttämään »vallankumous»-sanassa isoa alkukirjainta ja ylentämään »vallankumousta» milteipä joksikin jumaluudeksi, alkaneet mennä päästään pyörälle ja kadottaa kykynsä harkita, punnita ja tarkistaa mitä kylmäverisimmin ja tervejärkisimmin, minä ajankohdana, missä tilanteessa, millä toiminta-alalla on osattava toimia vallankumouksellisesti ja minä ajankohtana, missä tilanteessa ja millä toiminta-alalla on osattava siirtyä reformistisiin menettelytapoihin.» (Kursivointi minun. — O. K.)

Puhuessaan tässä, että on osattava siirtyä »reformistisiin» menettelytapoihin, Lenin ei tietenkään tarkoittanut luopumista marxilaisuuden periaatteellisesta kannasta, vaan taitoa käyttää hyväksi olosuhteiden vaatiessa välttämättömiä reformeja ja muita menettelytapoja, jotka eivät ole luonteeltaan vallankumouksellisia. Johtopäätös, jonka Vladimir Iljitš teki edellä sanotusta, oli yhtä tärkeä ja kategorinen:

»Oikeat vallankumousmiehet tuhoutuvat (en tarkoita ulkonaista tappiota, vaan heidän asiansa sisäistä epäonnistumista) vain siinä tapauksessa — mutta silloin he tuhoutuvatkin varmasti —, jos menettävät terveen järkensä ja saavat päähänsä, että 'suuri, voitokas, maailmanvallankumous' voi ja sen pitää ratkaista vallankumouksellisesti kaikki tehtävät missä tilanteessa ja millä toiminta-alalla tahansa.» (Kursivointi minun. — O. K.)

Vuonna 1920 ilmestyi Leninin nerokas teos »Vasemmistolaisuus» lastentautina kommunismissa». Se oli meille kuin ilmestys. Jos kohta pari vuotta aikaisemmin Leninin teos »Valtio ja vallankumous» oli ollut oppaanamme syventyessämme marxilaisuuden vallankumoukselliseen ydinsisältöön, niin nyt »Lastentaudin» tutkiminen selvitti Leninin taktillisen viisauden, selvitti sen taitavan reaali politiikan, joka takaa menestyksen kommunistisen puolueen taistelussa.

Tästä Leninin teoksesta saattoivat myös venäläiset toverit oppia ymmärtämään oikein kansainvälisen kommunistisen liikkeen taktiikan ongelmia. Mutta poikkeuksellisen tärkeää ja välttämätöntä oli ja on tämä Leninin tutkiminen kaikille ulkomaalaisille kommunisteille.

Kommunistisen Internationaalin III kongressin aikoihin (kesällä 1921) monet kongressin osanottajat olivat siinä suhteessa vielä huonosti edistyvien tasolla. Lenin itse sanoi, että kyseisessä kongressissa »varsin lukuisa (ja »arvovaltainen») edustajaryhmä, jonka johdossa oli monia saksalaisia, unkarilaisia ja italialaisia tovereita, otti liian »vasemmistolaisen» ja virheellisen vasemmistolaisen kannan innostuen liian usein heiluttamaan punaista lippua sen sijaan, että olisi ottanut selväjärkisesti varteen tilanteen, joka ei ollut hetimittäiselle ja välittömälle vallankumoustoiminnalle kovinkaan otollinen.»

Erinomaisen osuvia ovat nuo Leninin sanat: »innostuen... heiluttamaan punaista lippua sen sijaan, että olisi ottanut selväjärkisesti varteen tilanteen». Juuri tämä on niin kuvaavaa kommunistien keskuudessa vasemmistolaisille korupuhujille! Niin on ollut ja niin on.

Mistä oli kysymys Kominternin III kongressissa? Kongressin oli määriteltävä taktiikkaa koskevissa teeseissä Kommunistisen Internationaalin peruslinja. Venäjän valtuuskunta oli laatinut Leninin ohjeiden mukaisesti teesiluonnoksen, jota sitten kongressiin osallistuneet eri valtuuskunnat käsitelivät kaikinpuolisesti, minkä jälkeen luonnosta pidettiin jo pääpiirteissään sovittuna kompromissina. Silti kolmen — Saksan, Italian ja Itävallan — valtuuskuntien edustajat julkaisivat lehdistössä ennen teesien lopullista hyväksymistä kongressissa koko joukon korjausehdotuksia, joiden tarkoituksena oli muuttaa teeseissä esitettyä poliittista linjaa vasempaan päin. Oleellimmat korjausehdotukset koskivat kahta kysymystä.

Ensimmäinen kysymys. Teeseissä asetettiin ajankohdan tärkeimmäksi tehtäväksi kapitalististen maiden kommunistipuolueiden vaikutusvallan ulottaminen työväenluokan *enemmistöön*. Tämä ei miellyttänyt niitä, jotka halusivat olla Leniniä vasemmistolaisempia. He vaativat poistettavaksi sanan »enemmistö», koska luottivat siihen, että sosialistisella vallankumouksella on valittavanaan helpompi tie (työväenluokan vähemmistön avulla).

Näiden vasemmistolaisten nimissä kongressin täysistun-

nossa esiintyi italialainen toveri Terracini. Hän sanoi, että heidän mielestään esim. sellaisen kuin Saksan kommunistipuolueen edessäolevana tehtävänä ei ole yksinomaan lisätä vaikutusvaltaansa laajoihin joukkoihin, vaan sillä on »*tärkeämpi tehtävä* — johtaa näitä joukkoja Saksan proletariaatin tulevien taistelujen aikana». »Me olemme havainneet ja kuulleet», sanoi vasemmistolaisten edustaja, »että Venäjän vallankumous voitti ajankohtana, jolloin Venäjän Kommunistinen Puolue edusti vähemmistöä...»

Vladimir Iljitš pyysi puheenvuoron ja vastusti jyrkästi sellaista kysymyksenasettelua. Hän sanoi: »Joka ei käsitä, että Euroopassa — missä melkein kaikki proletarit ovat järjestyneitä — meidän on voitettava puolellemme työväenluokan enemmistö, hän on kommunistisen liikkeen kannalta mennyttä miestä...» Lenin osoitti, että nyt kun on perustettu kommunistisia puolueita eri maihin, niiden vuorossa olevana tehtävänä on »oppia valmistelemaan vallankumousta». »Ilman perusteellista valmistelua te ette saavuta voittoa yhdessäkään maassa.» »Mutta puolueen pitää tietää, millaisin menetelmin se saa joukot puolelleen», ja Lenin esitti esimerkiksi Saksan sosialidemokraattisille puolueille ja ammattiliitoille osoitetun Saksan kommunistipuolueen KK:n vetoimuksen, jossa kehoitettiin taistelemaan yhteisrintamassa ajankohtaisten konkreettisten vaatimusten puolesta. Leninistä tuo saksalaisten tovereiden »Avoin kirje» oli mallikelpoinen poliittinen askel, »ensimmäinen käytännöllinen toimenpide työväenluokan enemmistön voittamiseksi puolellemme».

Venäjään nähden Lenin sanoi: »Meidän puolueemme Venäjällä oli pieni, mutta kanssamme oli sen lisäksi myös työläisten ja talonpoikien edustajien neuvostojen enemmistö koko maassa. Missä se on teillä? Meidän puolellamme oli melkein puolet armeijasta, joka silloin käsitti vähintään 10 miljoonaa miestä. Onko teidän puolellanne armeijan enemmistö? Osoittakaa minulle sellainen maa!»

Toinen kysymys. Kolmen valtuuskunnan nimissä ehdotettiin poistettavaksi teeseistä kaikki, mikä soti liian jyrkästi »kärsimättömien ja poliittisesti kokemattomien vallankumouksellisten ainesten» pyrkimyksiä vastaan. Kommunistisissa puolueissa ei muka pitänyt kamppailla niinkään vasemmistolaisia virtauksia vastaan kuin ryhtyä päättävään taisteluun oikeistolaisia vastaan, »keskustalaisia ja puolikeskustalaisia aineksia vastaan». Ja vasemmistolaisten

edustajat kehottivat Kominternin Toimeenpanevaa Komiteaa pitämään tarkasti silmällä puoluejohtajia, jotka liittyivät Kominterniin »joukkojen painostuksesta», ja »estämään kaikin voimin uuden Serratin ja uuden Levin ilmaantumisen» (Serrati — italialainen opportunisti, Levi — saksalainen).

Vladimir Iljitš muistutti vastauksessaan, että Kominternin I ja II kongressin tunnuksena oli ollut »Alas keskustalaiset!». Vieläpä II kongressi asetti ankarat säännöt Komunistiseen Internationaaliin pääsyä varten sulkeakseen ovet keskustalaisopportunistien johtamilta järjestöiltä. Ja vain käymällä päättävää taistelua keskustalaisia johtajia vastaan saatiin Saksan Riippumattoman Sosialidemokraattisen Puolueen, Ranskan Sosialistisen Puolueen ja eräiden muiden maiden sosialististen puolueiden vallankumoukselliset osat kannattamaan Kominternin ehtojen hyväksymistä ja perustamaan kommunistinen puolue näihin maihin. Siksiäpä Lenin sanoikin: »Me emme vain tuominneet meikäläisiä oikeistoaineksia, me karkotimme heidät.» Terracini sitä vastoin »väittää entiseen tapaan, että... tehtävänä on keskustalaisten ja puolikeskustalaisten» (»joita me Venäjällä sanomme menševikeiksi») »karkottaminen, jahtaaminen ja paljastaminen». Ja Lenin jatkaa: »Mutta jos taistelu oikeistolaisia vastaan muutetaan urheiluksi... niin meidän on sanottava: 'Riittää! Muuten vaara käy liian vakavaksi!'». »Me venäläiset olemme jo kuvotukseen saakka kyllästyneet noihin vasemmistolaisiin fraaseihin.» »Ellei kongressi ryhdy päättävään hyökkäykseen tuollaisia virheitä, tuollaisia 'vasemmistolaisia' typeryyksiä vastaan, silloin koko liike on tuhoon tuomittu.»

Kongressi asettui kannattamaan Leniniä. Sikäli kuin mulstan, »vasemmistolaisten» korjausehdotusten tekijätkään eivät rohjenneet äänestää virheellisten ehdotustensa puolesta.

Vladimir Iljitš esiintyi III kongressin aikana vielä Saksan, Puolan, Tšekkoslovakian, Unkarin ja Italian valtuuskuntien jäsenten neuvottelukokouksessa. Hän antoi puheensa erittäin kiinnostavia ja viisaita neuvoja ulkomaalaisille tovereille. Hän sanoi:

»Nyt te kaikki palaatte kotiin ja sanotte työläisille, että olemme tulleet järkevämmiksi kuin olimme III kongressin edellä. Teidän ei pidä ujostella, sanotte, että teimme virheitä ja nyt tahdomme toimia varovammin; siten saam-

me puolellemme joukkoja sosialidemokraattisesta sekä riippumattomasta sosialidemokraattisesta puolueesta, joukkoja, joita tapahtumien kulku sysää objektiivisesti meidän puolellemme, mutta jotka pelkäävät meitä.»

Lenin esitti valaisevia esimerkkejä bolševistisen puolueen käytännöstä, miten ja missä oloissa on toimittava varovammin. *Lenin sanoi, että ainoa strategiamme on nyt tulla voimakkaammiksi ja sen vuoksi viisaammiksi, järkevämmiksi ja se meidän on sanottava joukoille. Mutta sen jälkeen kun olemme voittaneet joukot puolellemme järkevydellämme, me sovellamme hyökkäystaktiikkaa tämän sanan mitä tarkimmassa mielessä.*

Tämä oli sanottu vuoden 1921 olosuhteissa, jolloin kapitalistisessa Euroopassa, varsinkin Saksassa oli niin paljon tulenarkaa ainesta, että Leninkin katsoi näiden maiden vallankumouksellisten voimien hyökkäyksen mahdolliseksi lähitulevaisuudessa.

Ne valtuuskunnat, jotka esittivät Kominternin III kongressissa virheellisiä vasemmistolaisia korjausehdotuksia, eivät kuuluneet ultra-vasemmistolaisiin ryhmäkuntalaisiin*. Ei, näiden valtuuskuntien jäsenet, mikäli ei oteta lukuun muutamia poikkeuksia, olivat oikeita vallankumouksmiehiä ja olivat itse asiassa Kommunistisen Internationaalien parhaimmistoa. Heillä oli vain virheellinen käsitys puolueensa tärkeimmästä edessäolevasta tehtävästä. He tekivät vasemmistolaisia virheitä yksinomaan vallankumouksellisen innostuksensa ja kokemattomuutensa vuoksi. Mutta Leninin kritiikki teki heihin vaikutuksensa, ja pian enemmistö heistä siirtyi leniniläisen politiikan oikealle linjalle. Tov. Terracini omaksui Leninin kannan ja taistelee tänäkin päivänä Italian Kommunistisen Puolueen yhtenä johtomiehenä kansainvälisen kommunistisen liikkeen riveissä.

III kongressin jälkeen Vladimir Iljitš kirjoitti näistä kommunisteista kuulussa Saksan kommunistipuolueelle osoittamassaan kirjeessä, että he olivat *»hivenen verran liioitelleet »taistelua keskustalaisuutta vastaan», ylittäneet hivenen verran sen rajan, jonka toisella puolella tuo tais-*

* Ultra-vasemmistolaiset olivat periaatteettomia porvarillisia suunsoittajia, jotka levittivät yhdessä trotskilaiden kanssa useissa maissa ilkeämielisiä puolueenvastaisia ja neuvostovastaisia valheita ja yrittivät saada aikaan hajaannusta kansainvälisessä kommunistisessa liikkeessä.

telu muuttuu *urheiluksi* ja... alkaa vallankumouksellisen marxilaisuuden *komprometointi*.» (Kaksi viimeistä kursivointia minun. — O. K.)

»Tämä oli oleellisinta III kongressissa», sanoi Lenin ja lisäsi: »Liiottelu oli vähäistä. Mutta se oli suunnattoman vaarallista.»

Kommunistisissa puolueissa oltiin vaarassa ryhtyä aiheettomasti »vainoamaan oikeistolaisia», ts. johtomiehiä, jotka vain kärsimättömien vasemmistolaisten silmissä saattoivat näyttää keskustalaisilta tai puolikeskustalaisilta. Lenin viittasi esimerkiksi Saksan kommunistipuolueen päääänenkannattajassa julkaistuun Radekin artikkeliin, jossa syytettiin perusteettomasti opportunistista sellaista kunioitettua vallankumouksellista kuin *Clara Zetkiniä*, joka oli taistellut kymmeniä vuosia Saksan sosialidemokratian opportunistisia johtomiehiä vastaan. Sen vuoksi Lenin korosti kirjeessään tulevan toiminnan kannalta erittäin tärkeää vaatimusta:

»On jo aika lopettaa puolueen sisäinen taistelu! Alas kaikki ne, jotka vielä haluavat pitkittää sitä välittömästi tai välillisesti.»

Samassa kirjeessä Vladimir Iljitš teki myös seuraavan mielenkiintoisen ja opettavaisen johtopäätöksen:

»Me opimme käymään kansainvälisessä mitassa voitokasta taistelua keskustalaisuutta vastaan II ja III kongressin välisenä aikana. Se on todistettu teoin. Tätä taistelua tulemme jatkamaan (Serratin puolueen ja Levin erottaminen) loppuun asti.

Mutta *emme vielä* ole oppineet taistelemaan kansainvälisessä mitassa keskustalaisvastaisen taistelun virheelistä liioittelua vastaan. Tämän vikamme olemme kuitenkin tajunneet, kuten III kongressin kulku ja tulokset osoittavat. Ja nimenomaan siksi, että olemme tajunneet vikamme, *me vapaudumme siitä*.

Ja silloin meistä tulee voittamattomia» (kursivointi minun. — O. K.), Iljitš lisäsi.

»Pravda», 6. 11. 1963

Suomennettu tätä kokoelmaa varten